

SYLABUS PRZEDMIOTU – SZKOŁA DOKTORSKA
CYKL KSZTAŁCENIA OD 2020 DO 2024
CYKL KSZTAŁCENIA OD 2021 DO 2025

OGÓLNE INFORMACJE O PRZEDMIOCIE				
Tytuł przedmiotu		Filozofia prawa		
Nazwa jednostki realizującej przedmiot		Szkoła Doktorska w Uniwersytecie Rzeszowskim		
Typ przedmiotu (<i>obowiązkowy, fakultatywny</i>)		Przedmiot obowiązkowy/fakultatywny/specjalistyczny		
Rok/semestr		2022/2023; semestr letni IV i VI		
Dyscyplina		Nauki prawne		
Język wykładowy		j. polski		
Imię i nazwisko koordynatora przedmiotu		Dr hab. Grzegorz Maroń, prof. UR		
Imię i nazwisko prowadzącego przedmiot		Dr hab. Grzegorz Maroń, prof. UR		
Wymagania wstępne		Podstawowa wiedza ogólna z zakresu nauk prawnych		
STRESZCZENIE PRZEDMIOTU (syntetyczny opis treści oraz celów przedmiotu; 100-200 słów)				
<p>Zasadniczym celem nauczania „Filozofii prawa” jest zapoznanie doktorantów z wybranymi zagadnieniami stanowiącymi przedmiot refleksji współczesnych ogólnych nauk prawnych, a zarazem niejednokrotnie będących również przedmiotem debaty publicznej. W ramach zajęć podjęto analizę instytucji, procesów i zjawisk, w których prawo treściowo i funkcjonalnie pozostaje w związku z innymi porządkami normatywnymi, w szczególności z etyką i religią. Doktoranci są przygotowywani do samodzielnego krytyczno-ocennego oglądu prawnie relewantnych kwestii – nierzadko budzących kontrowersje – z uwzględnieniem ich strony aksjologicznej, wielorakich determinantów i uwarunkowań czy społecznych konsekwencji. Poprzez poczynione w trakcie zajęć studium uzasadnień judykatów doktoranci są uświadamiani o realnym wpływie ustaleń i założeń filozoficzno-prawnych na praktykę interpretacji i stosowania prawa. Wykład i ćwiczenia z „Filozofii prawa” są obliczone na przedstawienie ich uczestnikom argumentów na rzecz potrzeby wielopłaszczyznowego spojrzenia na prawo i przedmiot jego regulacji, a tym samym odejścia od jego analizowania wyłącznie w perspektywie paradygmatów prawniczego pozytywizmu.</p>				
EFEKTY UCZENIA SIĘ DLA PRZEDMIOTU I METODY WERYFIKACJI				
Symbol efektu uczenia się	Zakładane efekty uczenia się	Odniesienie do efektów uczenia się dla kwalifikacji na poziomie 8 PRK (symbol)	Forma zajęć dydaktycznych (w., ćw., itp.)	Metody weryfikacji (np.: kolokwium, egzamin ustny, egzamin pisemny, projekt itp.)
Wiedza Lp.	Zna i rozumie			
1	w stopniu umożliwiającym rewizję istniejących paradygmatów - światowy dorobek, obejmujący podstawy teoretyczne oraz zagadnienia ogólne i wybrane zagadnienia szczegółowe - właściwe dla nauk prawnych,	P8S_WG/1	Wykład/ćwiczenia	pisemna praca zaliczeniowa; obserwacja w trakcie zajęć

	w szczególności dla filozofii prawa			
2	główne tendencje rozwojowe dyscypliny nauki prawne, w szczególności dla filozofii prawa	P8S_WG/2	Wykład/ćwiczenia	pisemna praca zaliczeniowa; obserwacja w trakcie zajęć
3	siatkę pojęciową dyscypliny nauki prawne	P8S_WG/3	Wykład/ćwiczenia	pisemna praca zaliczeniowa; obserwacja w trakcie zajęć
4	metodologię badań naukowych, zwłaszcza w zakresie nauk prawnych	P8S_WG/4	ćwiczenia	obserwacja w trakcie zajęć
Umiejętności Lp.	Potrafi			
1	wykorzystywać wiedzę z dziedziny nauki prawne do twórczego identyfikowania, formułowania i innowacyjnego rozwiązywania złożonych problemów lub wykonywania zadań o charakterze badawczym, a w szczególności: - definiować cel i przedmiot badań naukowych, formułować hipotezę badawczą, - rozwijać metody, techniki i narzędzia badawcze oraz twórczo je stosować, - wnioskować na podstawie wyników badań naukowych	P8S_UW/1	ćwiczenia	pisemna praca zaliczeniowa
2	wykorzystywać literaturę naukową do identyfikowania i rozwiązywania problemów badawczych oraz związanych z działalnością innowacyjną, a także wykorzystuje właściwy warsztat do tworzenia nowych elementów tego dorobku.	P8S-UW/2	ćwiczenia	pisemna praca zaliczeniowa
3	Komunikować się na tematy specjalistyczne w stopniu umożliwiającym aktywne uczestnictwo w międzynarodowym środowisku naukowym.	P8S-UK/1;	ćwiczenia	obserwacja w trakcie zajęć

4	napisać artykuł naukowy w zakresie dyscypliny nauki prawne.	P8S-UK/2;	ćwiczenia	pisemna praca zaliczeniowa
5	organizować lub uczestniczyć aktywnie w konferencjach naukowych	P8S-UK/3;	ćwiczenia	obserwacja w trakcie zajęć
6	inicjować debatę naukową opartą na dowodach naukowych.	P8S-UK/4;	ćwiczenia	obserwacja w trakcie zajęć
7	uczestniczyć w dyskursie naukowym.	P8S-UK/5	ćwiczenia	obserwacja w trakcie zajęć
Kompetencje społeczne Lp.	Jest gotów do			
1	Krytycznej oceny dorobku w ramach dyscypliny nauki prawne	P8S_KK/1	ćwiczenia	obserwacja w trakcie zajęć
2	Uznawania znaczenia wiedzy filozoficzno-prawnej w rozwiązywaniu problemów poznawczych i praktycznych	P8S_KK/3	ćwiczenia	obserwacja w trakcie zajęć
3	Inicjowania działań na rzecz interesu publicznego	P8S-KO/2	ćwiczenia	obserwacja w trakcie zajęć

FORMY ZAJĘĆ DYDAKTYCZNYCH, WYMIAR GODZIN I PUNKTÓW¹

Semestr (nr)	Wykł.	Ćwiczenia	Lab.	Prakt.	Inne	Liczba pkt. ECTS
IV i VI	5	10	—	—	—	0

METODY DYDAKTYCZNE

– wykład: wykład problemowy oraz wykład z prezentacją multimedialną

– ćwiczenia: dyskusja przy aktywnym udziale doktorantów uprzednio określonego zagadnienia tematycznego; analiza i interpretacja tekstów źródłowych, aktów normatywnych oraz decyzji stosowania prawa

TREŚCI PROGRAMOWE

1. Wykład

- Wpływ myśli filozoficzno-prawnej na praktykę tworzenia i stosowania prawa
- Klauzula sumienia i wyłączenia światopoglądowe
- Religia jako przedmiot i determinant sądowych rozstrzygnięć w demokratycznym państwie prawa

2. Ćwiczenia

- Hard case: pojęcie i studium wybranych przykładów z orzecznictwa
- Obywatelskie nieposłuszeństwo w myśli filozoficzno-prawnej i polskim orzecznictwie
- Sądowe moralizatorstwo a wymóg sędziowskiej bezstronności i neutralności światopoglądowej państwa: analiza wybranych polskich judykatów

- Prawa i wolności osoby będącej funkcjonariuszem publicznym w służbie i poza służbą: pomiędzy integralnością osobistą a zawodową
- Potencjał źródeł pozaprawnych (np. religia, filozofia, beletrystyka, popkultura) dla eksplanacji i racjonalizacji sądowych rozstrzygnięć: studium uzasadnień wybranych orzeczeń
- Miłosierdzie: kategoria prawnie doniosła czy prawnie irrelevantna ?

WARUNKI ZALICZENIA PRZEDMIOTU (KRYTERIA OCENIANIA)

Wykład – zaliczenie; ćwiczenia – zaliczenie z oceną.

Zaliczenie wykładu – dyskusja, obserwacja w trakcie zajęć.

Zaliczenie ćwiczeń – na podstawie przygotowania pracy pisemnej dotyczącej jednego z omówionych w trakcie zajęć zagadnień lub innego uzgodnionego z prowadzącym z zakresu filozofii prawa. Ocenie podlegać będzie sposób postawienia problemu badawczego (10%), uzasadnienie podjęcia problemu (10%), wybór metod badawczych, zawartość merytoryczna pracy, dobór odpowiedniej literatury przedmiotu (ewentualnie też aktów normatywnych i orzecznictwa), strona formalna pracy – poprawność językowa, logika wyводу, prawidłowość przypisów, obecność elementów krytyczno-ocennych. Praca powinna liczyć ok. 7-10 stron A4 (czcionka 12, odstęp między wierszami 1.5), zawierać przypisy do cytowań oraz bibliografię. Skala ocen: 51-60% dst; 61-70% +dst; 71-80% db; 81-90% +db; 91-100% bdb.

CAŁKOWITY NAKŁAD PRACY DOKTORANTA POTRZEBNY DO OSIĄGNIĘCIA ZAŁOŻONYCH EFEKTÓW W GODZINACH ORAZ PUNKTACH ECTS

Forma aktywności	Średnia liczba godzin na zrealizowanie aktywności
Godziny realizowane w kontakcie bezpośrednim wynikające z planu z studiów	15
Inne z udziałem nauczyciela (udział w konsultacjach, egzaminie)	2
Godziny realizowane samodzielnie przez doktoranta (przygotowanie do zajęć, egzaminu, napisanie referatu itp.)	18
SUMA GODZIN	35
SUMARYCZNA LICZBA PUNKTÓW ECTS	0

LITERATURA

Literatura podstawowa:	<p>J. Zajadło, K. Zeidler (red.), <i>Fascynujące ścieżki filozofii prawa 2</i>, Warszawa 2021</p> <p>G. Maroń, <i>Sądy, sędziowie, religia</i>, Wydawnictwo Uniwersytetu Rzeszowskiego, Rzeszów 2022.</p> <p>Grzegorz Maroń, <i>Integralność religijna sędziego oraz argumentacja religijna w amerykańskim procesie orzecznym</i>, Wydawnictwo Uniwersytetu Rzeszowskiego, Rzeszów 2018.</p> <p>G. Maroń, <i>Obywatelskie nieposłuszeństwo w świetle uzasadnień sądowych wyroków. Komparatystyczne studium orzecznictwa polskiego i amerykańskiego</i>, „Prokuratura i Prawo” 2022, nr 7-8, s. 53-87.</p> <p>Grzegorz Maroń, <i>Sędziowie jako „arbitrzy moralni” i „moralisci” na przykładzie</i></p>
------------------------	--

	<p>wybranych orzeczeń sądów karnych, "Prokuratura i Prawo" 2020, nr 10-11, s. 5-38</p> <p>Grzegorz Maroń, <i>Odwołania biblijne w uzasadnieniach wyroków sądowych. Komparatystyczne studium orzecznictwa polskiego, czeskiego i irlandzkiego</i>, „Glosa - Prawo Gospodarcze w Orzeczeniach i Komentarzach” 2020, nr 1, s. 113-130</p> <p>Grzegorz Maroń, <i>Odniesienia do popkultury w uzasadnieniach orzeczeń polskich sądów</i>, „Przegląd Prawa Publicznego” 2020, nr 5, s. 25-41</p> <p>Grzegorz Maroń, <i>Odwołania do filozofów w polskim orzecznictwie</i>, „Krytyka Prawa. Niezależne studia nad prawem” 2019, t. 11, nr 4, s. 262–280</p> <p>Grzegorz Maroń, <i>Odwołania do literatury pięknej w uzasadnieniach orzeczeń sądowych</i>, „Przegląd Sądowy” 2019, nr 1, s. 87-104.</p> <p>G. Maroń, W. Dziedziak <i>Z zagadnień sprawiedliwości, miłosierdzia i prawa</i>, „Studia Iuridica Lublinensia” 2009, t. 12, s. 101-119.</p> <p>G. Maroń, <i>Odwołania do miłosierdzia w procesie karnym w świetle orzecznictwa sądów Stanów Zjednoczonych</i>, „Prokuratura i Prawo” 2019, nr 9, s. 5-35.</p> <p>G. Maroń, <i>Wpływ feministycznej jurysprudencji na procesy tworzenia i stosowania prawa – perspektywa anglosaska</i> [w:] J. Karczewski, M. Żuralska (red.), <i>Refleksyjność w prawie. Inspiracje</i>, Warszawa 2015, s. 99-118.</p>
Literatura uzupełniająca:	<p>J. Zajadło (red.), <i>Leksykon współczesnej teorii i filozofii prawa</i>, Warszawa 2017.</p> <p>J. Oniszczyk, <i>Filozofia i teoria prawa</i>, Warszawa 2012</p>